

Tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens § 42 og pensionsbidrag

af konsulent Erik Jappe

I DUKH får vi jævnligt henvendelse fra borgere, der ikke kan forstå kommunens beregning af pensionsbidrag, når de er bevilget tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens § 42. Det drejer sig bl.a. om spørgsmål om regulering af pensionsbidraget. Her følger en gennemgang af reglerne for pensionsbidrag.

Lovgrundlag

Det fremgår af [servicelovens](#) § 42, stk. 3, at kommunen skal beregne et bidrag til pensionsordning, som udgør 10 pct. af bruttoydelsen. Bidraget kan dog højst udgøre et beløb svarende til det hidtidige arbejdsgiverbidrag.

De nærmere regler er beskrevet i [bekendtgørelsen om tabt arbejdsfortjeneste m.v.](#) Heraf fremgår det af § 11, at

- kommunen skal beregne bidrag til pensionsordning af hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste,
- bidraget alene beregnes for personer, der *umiddelbart* før overgangen til hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste havde en arbejdsgiverfinansieret pensionsordning,
- der ikke kan ydes kompensation for andre ydelser, der kommer til udbetaling i fremtiden, herunder lønstigninger, også som følge af skift til andet arbejde,
- bidraget til pensionsordning udgør 10 pct. af den fastsatte bruttoydelse, dog højst et beløb svarende til det hidtidige arbejdsgiverbidrag,
- for personer ansat i staten med tjenestemandspensionsordning anses et pensionsdækningsbidrag på 15 pct. som arbejdsgiverbidraget i relation til servicelovens § 42.

Begrebet "umiddelbart før overgangen"

Når den tabt arbejdsfortjeneste skal beregnes, er det seneste indtægt (løn eller indtægt fra selvstændig virksomhed), der er beregningsgrundlaget. I nogle tilfælde har en borger f.eks. været på overførselsindkomst i en periode før overgangen til tabt arbejdsfortjeneste. Spørgsmålet er så, om der er ret til pensionsbidrag, når arbejdsindtægten ikke vedrører tiden umiddelbart forud for overgangen til tabt arbejdsfortjeneste? Dette spørgsmål har Juridisk hotline (ast.dk) givet et vejledende [svar](#) på den 9.12.2015. Fra svaret:

"Ja, det afgørende er om den arbejdsindtægt, der er udgangspunkt for beregningen indeholdt en arbejdsgiverfinansieret pensionsordning."

"Vi kan ... oplyse, at vi i administrativ praksis har lagt til grund, at det afgørende er, om der var knyttet en arbejdsgiverfinansieret pensionsordning til den arbejdsindtægt, der er udgangspunkt for beregningen af den tabte arbejdsfortjeneste. I dette tilfælde vil arbejdsindtægten, der skal lægges til grund, efter det beskrevne være indtægten før overgang til arbejdsløshedsunderstøttelse.

Det er således efter vores opfattelse uden betydning, om der i mellemtiden har været en periode med indtægt i form af overførselsindkomster, der ikke kan være udgangspunkt for beregningen."

Vikaransættelse

Der stilles ikke krav om, at der skal have været tale om et fast ansættelsesforhold forud for periode med tabt arbejdsfortjeneste, før der skal beregnes pensionsbidrag, når borgeren i ansættelsesforholdet har en arbejdsgiverfinansieret pensionsordning. Hverken i lov eller i bekendtgørelse er der taget forbehold for forskellige typer ansættelsesforhold. Fra vejledende [svar](#) fra Juridisk hotline af den 23.11.2015:

"Det er vores umiddelbare opfattelse, at det forhold at der er tale om et vikariat, som ophører, ikke påvirker retten til at få indregnet pension."

Pensionsordning skal være betalt af arbejdsgiver

Som tidligere nævnt skal bidrag til pensionsordning kun beregnes for borgere, der har en arbejdsgiverfinansieret pensionsordning. I [principafgørelse 4-18](#) fastslås det, at

- en lønmodtagers eget bidrag til pension ikke skal indgå ved beregningen af tabt arbejdsfortjeneste,
- lønmodtagerbidraget hverken indgår i beregningen af pensionsbidraget eller i beregning af bruttoydelsen,
- der således ikke ydes kompensation for denne del af pensionsindbetalingen.

Regulering af pensionsbidraget

Efter § 14 i [bekendtgørelsen om tabt arbejdsfortjeneste m.v.](#) reguleres en gang årligt pr. 1. januar dels max. beløbet på tabt arbejdsfortjeneste (30.576 kr. i 2018), dels den beregnede bruttoydelse.

Pensionsbidraget på de 10 pct. reguleres ikke jf. § 14. Det har fået nogle kommuner og Ankestyrelsen til at føre den praksis, at der aldrig kan ske ændring af pensionsbidraget. Denne praksis har Ankestyrelsen gjort op med i forbindelse med udsendelse af [principafgørelse 4-18](#), hvor det fastslås:

- *Da bidraget til pensionsordning beregnes på baggrund af bruttoydelsen, skal bidraget beregnes af den satsregulerede bruttoydelse. Det gælder dog kun så længe*

bidraget ikke overstiger det hidtidige arbejdsgiverbidrag i kroner og ører.

- Vi henviser i den forbindelse til, at formålet med reglerne om pensionsbidrag ifølge lovbemærkningerne er i videst muligt omfang at ligestille familier med børn med handicap med andre børnefamilier.
- En ordlydsfortolkning af bestemmelsen fører dog til, at bidrag til pensionsordning højst kan udgøre et beløb svarende til det hidtidige arbejdsgiverbidrag. Da der ikke er fastsat regler om, at dette beløb skal satsreguleres, udgør det hidtidige arbejdsgiverbidrag i kroner og ører et loft for, hvor meget der kan modtages i pensionsbidrag.

Læs evt. mere herom i artikel på Ankestyrelsens [hjemmeside](#), herunder om genoptagelse af tidligere sager, idet Ankestyrelsen med principafgørelse 4-18 har ændret praksis.

Det fremgår i øvrigt af principafgørelse 4-18, at det hidtidige arbejdsgiverbidrag skal beregnes forholdsvis, hvis der

ikke er tale om bevilling af tabt arbejdsfortjeneste på fuld tid. Har en borger eksempelvis en bevilling på 18,5 timers tabt arbejdsfortjeneste, og har det hidtidige arbejdsgiverbidrag til pension været på 8.000 kr., vil loftet i kroner og øre være på 4.000 kr.

Hvis seneste indtægt ligger år tilbage

Denne problemstilling har Ankestyrelsen taget stilling til i [principafgørelse 4-18](#). Fra afgørelsen:

”Hvis modtageren har haft en lønindtægt forud for overgangen til tabt arbejdsfortjeneste, fastsættes den tidligere bruttoindtægt ud fra den seneste lønindtægt. Den tidligere indtægt skal ikke opreguleres eller satsreguleres for tidsrummet inden overgangen til tabt arbejdsfortjeneste. Det gælder, selv om denne lønindtægt ligger flere år forud for overgangen til tabt arbejdsfortjeneste.”

Det betyder dermed også, at bidraget til pension ikke skal ændres i sådanne tilfælde, da bidraget kun reguleres, når den bevilgede bruttoindtægt ændres.

Eksempler:

	Borgeren har inden overgangen til tabt arbejdsfortjeneste modtaget arbejdsgiverbidrag til pensionsordning med 6.000 kr. om måneden. Max. grænse for pensionsbidrag beregnes forholdsvis i forhold til antal timer på tabt arbejdsfortjeneste.	Borgeren har inden overgangen til tabt arbejdsfortjeneste modtaget arbejdsgiverbidrag til pensionsordning med 2.500 kr. om måneden. Max. grænse for pensionsbidrag beregnes forholdsvis i forhold til antal timer på tabt arbejdsfortjeneste.
Borgeren er på tabt arbejdsfortjeneste på fuld tid	Borgerens udmålte bruttoindtægt er på 30.000 kr. om måneden. Kommunens beregnede pensionsbidrag er 10 pct. af 30.000 kr. = 3.000 kr. Da kommunens bidrag til pension (de 3.000 kr.) ikke overstiger det tidligere arbejdsgiverbidrag (de 6.000 kr.) i kroner og øre, skal kommunens pensionsbidrag årligt omberegnes, når bruttoindtægten satsreguleres. Pensionsbidraget <i>skal omberegnes</i> , så længe det ikke overstiger det hidtidige arbejdsgiverbidrag i kroner og øre (de 6.000 kr.).	Borgerens udmålte bruttoindtægt er på 26.000 kr. om måneden. Kommunens beregnede pensionsbidrag er 10 pct. af 26.000 kr. = 2.600 kr. Beløbet nedsættes til det hidtidige arbejdsgiverbidrag på 2.500 kr. Da kommunens beregnede bidrag til pension (de 2.600 kr.) overstiger det tidligere arbejdsgiverbidrag (de 2.500 kr.) i kroner og øre, skal kommunens pensionsbidrag <i>ikke omberegnes</i> , når bruttoindtægten satsreguleres, da kommunens pensionsbidrag ikke kan overstige det hidtidige arbejdsgiverbidrag i kroner og øre.
Borgeren er på tabt arbejdsfortjeneste med 18,5 timer	Borgerens udmålte bruttoindtægt er på 15.000 kr. om måneden. Kommunens beregnede pensionsbidrag er 10 pct. af 15.000 kr. = 1.500 kr. Da kommunens bidrag til pension (de 1.500 kr.) ikke overstiger halvdelen (18,5/37) af det tidligere arbejdsgiverbidrag (6.000 kr.) i kroner og øre, skal kommunens pensionsbidrag årligt omberegnes, når bruttoindtægten satsreguleres. Pensionsbidraget <i>skal omberegnes</i> , så længe det ikke overstiger det hidtidige arbejdsgiverbidrag i kroner og øre forholdsvis nedsat (½-delen af 6.000 kr. = 3.000 kr.).	Borgerens udmålte bruttoindtægt er på 13.000 kr. om måneden. Kommunens beregnede pensionsbidrag er 10 pct. af 13.000 kr. = 1.300 kr. Da kommunens beregnede bidrag til pension (de 1.300 kr.) overstiger halvdelen (18,5/37) af det tidligere arbejdsgiverbidrag (2.500 kr.) i kroner og øre, nedsættes kommunens pensionsbidrag til 1.250 kr. Pensionsbidraget <i>skal ikke omberegnes</i> , når det beregnede pensionsbidrag overstiger det hidtidige arbejdsgiverbidrag i kroner og øre forholdsvis nedsat (½-delen af 2.500 kr. = 1.250 kr.).